

Izhaja vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Pesamične Stevilke se prodajajo po 3 avč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot., Mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne osira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 12.

Poštarne-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON šte. 1157.

Volilna reforma. Razdeljenje mandatov po narodnosti.

IV.

Naj osvetlimo torej nekoliko z dejstvi in dogodki tisto oficijelno ljudsko štetje v Trstu, na katero prisega »Piccolo« kaker kakov Turek na nauke svojega korana!

Glasom zadajega ljudskega štetja iznaša prebivalstvo Trsta in njega okolice 178.599 duš. Od teh jih spada na mesto 132.190, na okolico pa 46.409 duš.

Razbistriamo najprej položaj v mestu samem. To ima 132.190 prebivalcev. Od tega št. vila treba odbiti ptuje podanike, ki ne prihajajo v poštev na volitvah. Tujih podanikov na tržškem ozemlju je nekaj nad 25.000, ki gotovo blizu tsi bivajo v mestu. Ker torej ptuji podaniki nimajo tu državljskih pravic, jih t eba puščati na strani, ako govorimo o volilni pravici in je v tej naši da naši razpravi o prebivalstvu Trsta ozirom na volilno reformo jemati v poštev le avstrijske državljane. Ako torej odračunamo od mestnega prebivalstva (132.190 duš) tuje podanike v okroglem številu 25.000, ostaja mestaega prebivalstva okroglo 107.000 duš.

S temi treba računati, ako razpravljamo o volilni reformi. Sedaj je glavno vprašanje za nas: koliko je Slovanov v mestu? Ljudsko štetje pravi sicer, da je Slovanov v Trstu samo 5017. Nu, da to število ni malo ne odgovarja resnici, to nam potrjuje vsi ti isti živi mestoi ljudje, ki so na zadaji državnoborski volitvi glasovali za peto kurijo. Očjo volitev, na kateri smo dosegli tržški Slovenci naravnost fenomenalen uspeh, puščamo na strani, ker na očjih volitvah so volilci že bolj mešajo in nam rezultati takih volitev ne dajejo tako zanesljive podlage, kakor prve glavne volitve.

Na prvi volitvi za peto kurijo sta došla v mesto: Italijan Hortis 6816 glasov, Slovencec Rybář pa 2679. Torej je dobil naslednji dobro tretjino Hortisovih glasov. Ker se pa računsa, da v peti kuriji prihaja en volilec na pet prebivalcev, nam pravi najjednostavnejši račun, da je število Slovencev, oziroma Slovanov v Trstu že na podlagi zadnjih volitev računati petkrat toliko, nego je bilo oddanih glasov za slovenskega kandidata — torej blizu 14.000. Kje so pa vsi drug Slovani, ki so pod silnim pritiskom in terorizmom ali glasovali za italijanskega kandidata, ali za socijalističnega kandidata, ali pa sploh niso glasovali?!

Mrno vestjo in s polno zavestjo mo remo torej reči, da je v Trstu nad 20.000 Slovanov! Odšteveni to število od skupnega števila mestnega prebivalstva (okroglo 107.000 duš), bi ostalo na neslovensko prebivalstvo v mestu štelo okroglo 87.000 glav. A tudi ti n so vsi Italijani, ker jih nekaj spada na druge narodnosti. Torej vidimo, da že Slovani v mestu smem tvorjo okroglo 20% skupnega prebivalstva. Predrznost »Piccolov« pa nem je prisodila z okolice vred le 15%!!

Nu, pojmo v okolico. Tu je našelo ljudsko štetje:

v spodaji okolici (štitalji, primite se za glavo!): 20.972 Italijanov (62%), Slovencev pa le 11.452 (ali 33-96%);

v zgornji okolici pa: 6951 Slovencev (90%) in 577 Italijanov (7 1/2%). V vsaj okolici bi bilo torej 21.549 Italijanov, 18.403 Slovencev.

Zopet nam pravijo vsajeti zadaje volitve za peto kurijo, kako se ti podatki ljudskega štetja — tepejo z resnico. Italijanski kandidat Hortis je dobil v okolici 1243, Slovencec Rybář pa 3759 glasov!! Torej posledajni traktat toliko. Po tem številu dobimo že — ako računamo 5 prebivalcev na enega volilea — 18.795 Slovencev. A kje so slovenski mlačneži in prodanci, ki so glasovali za Hortisa, dočim ga menda ni bilo Italijana v okolici, ki bi bil glasoval za Rybář?! Seveda ne smemo tudi tu zabiti na tisto tretjino volilcev, ki niso glasovali.

Najbolj pesimistični račun nam kaže torej, da je v okolici najmanj 30.000 Slovencev! Ako prištejemo k tem še onih gori izračunanih 20.000 mestnih Slovencev, dobimo število 50.000, ali blizu trideset od sto od skupnega prebivalstva, ali sad tretjino avstrijskih državljanov na tržškem ozemlju. A tro ehe 15% po »Piccolovih« — lafeh.

Pojdite torej, gospoda Italijani, k vragu se svojim ljudskim štetjem! Mi moramo le obdudovati in osajeni štitalji gotovo obdudujejo z nami vred predrznost in frivolnost, s katero bi hoteli takov operat in — falsifikat, kakoršaji je ljudsko štetje na podlagi proslule rubrike o občevalnem jeziku — povzdigniti v merilo za razdeljevanje političnih in sploh državljskih pravic!

Kriza na Ogrskem.

Brzjavka, ki sporoča o včerajšnji avdi-jenccji ministerskega predsednika Fejervaryja pri cesarju, naglašja, da se položaj od zadnje avdijenccije sem ni nič spremenil. To bi bilo v soglasju z zatrdilom, da je tudi posredovanje

poskočila in izšla iz dvorane. Razjokana, prekrižanih rok, povešene glave, je začela hitati po oviakih parka. Sedaj se je usta vila, odtrgala vejice lovora, in jo začela jezno griziti, hiteča v dno dalje. Sedaj se je obrnila iznenada in poletela proti gradu; vedao huje so jej kapale solze, vedao huje je grizla vejico. Hitela je po stopajcih, padla v svojo sobico, se vrgla pred posteljo svojo na kolena, pred stersnko aliko Metere božje in zaspila kakor ranjena v srce:

— Mati božja! Mati božja! Š č m sem te užalila na svetu? Dajala sem ti najlepše svoje cvetje, najlepše čase svoje mladosti sem preživljala v molitvi pred teboj, a ti si se odvračila od mene, ti proganjaš mojo ljubezen! Mati božja! Reci, kaj sem zakrivila!

XXXIX.

Na budimskem dvoru so imeli veliko slavje. Tvrčko je umrl, umrl je ta velikani, pred katerim se je tresel prestol, ki je v tistih burnih časih pogrdil Arhimedovo točko, s katere je mogel vreči iz tečaja nevredno vladu Sigismundovo. Luksemburgovec seveda ni imel v sebi izredne srčnosti, niti ne junasštva, ali bil je drsovit, imel rad pustolovstva, mešal se je rad v najrazličnejše stvari, v češke, v poljske, laške in srbske, in se je radi tega vedno potkal po svetu, skoro ka-

predsedaika upravnega sodišča ogrskega in bivšega ministerskega predsednika ostalo brezvpešno. Položaj je torej slej ko prej zamotan in veleresen. — Od druge strani pa zatrjajo, da n it pogajanj še ni pretrgana in da ni izključeno, da se ponovi poskus za sporazumljenje.

V sijajen izgled rodoljubja in šlovekoljubja

je veliki češki patrijot, viši stavbeni svetovalec in člen gospodake zbornice Josip Hlavka. Ta plemeniti mož je že poklonil neizmernih svot v narodne, kulturne in šlovekoljubne svrhe. In sedaj je zopet položil ogromno svoto na oltar — svojega naroda. Čiši akademiji je podaril 250.000 kron za ustanovo kakega narodno-gospodarskega instituta, ki naj bo člen akademije. Dalje je poklonil vnovič 2 milijona kron za šlovekoljubne in znanstvene namene.

Temeljna ideja gori omenjenega narodno-gospodarskega instituta je, da se bodo pod vodstvom izkušnih teoretično-praktičnih mož mladi ljudje naučili v industrijski in trgovski stroki. V ta namen bodo dobvali tehniki in trgovski akademski podpore, da bodo mogli prakticirati pri velikih trgovinah, industrijskih podjetjih itd., prirejati potovarja v učne svrhe ter spoznavati eksportne odnošaje in vnanja podjetja. Gori omenjenemu daru 2 milijonov kron pa se določi namen o primernem česu.

Slava takemu narodnemu dobrotniku! Taka so dela resničnega, praktičnega rodoljubja.

Srbsko-bolgarska carinska zveza.

Reški »Novi List« prinaša o tem dogodku pod naslovom »Radostne vesti z Balkana« članek tako zanimive vsebine, da gotovo vstrežemo vsem našim štitaljem, ki se veselo vasega napredka Slovanstva, posebno pa onim, ki jim navedeni list ne prihaja v roke.

V resnici so radostne vesti — vsklika pisatelj! Srbska in Bolgarska sta sklenili carinsko zvezo, a tekem tega leta skleneta tudi železniški dogovor.

Srbsko-bolgarska carinska zveza — že sama po sebi znamenita in koristna — ni kakor taka provzročila izvestnim faktorjem na Dunaju in v Berlinu toliko skrbi, nego okolnost, da bi utegnili biti ta zveza temeljem, na katerem se polagoma zgradi oni veliki načrt podonavake carinske zveze, ki se je teliko na Dunaju kolikor v Berlinu tako zelo boje. In res imajo tudi razloga za

to! Prav lahko možno je, da k zvezi pristopita tudi Turčija in Črnagora. Pogoji in izgledi zveze so taki, da morejo onima država gospodarsko le konvencirati. Ogrska in Hrvatska delujeta že od davno na samostalno carinsko področje. Samostalna carinsko področje osamosvrji Prekolitvane od nemško-avstrijskega industrijskega in kapitalističnega varuštva: zapre vrata prodiranju nemške trgovine in (kar je še važnejše) nemškega političnega vpliva. Ogrska in Hrvatska se samostalnim carinskim področjem morata — ako ju tudi ni volja — iskati ekvivalenta v oslonu na Balkan; a z druge strani morata se Srbska in Bolgarska se svojo carinsko zvezo oslanjati na samostalno področje Ogrske in Hrvatske. Balkanska carinska zveza in ogrsko-hrvatsko samostalno carinsko področje izgledata bosta kakor dve veliki kaplji olja na vodi, ki se po naravnem zakonu, vesled neodklonljive privlačnosti skupnih koristi in skupnih nevarnosti zjedinita v eno veliko kapljo. Kak naslov in kako obliko dobi to zjedinenje, tega se daues ne more predvidjati. More se pa trditi z gotovostjo, da se to — ako bodo narodni prvaki sledili pravo pot, na čemer ne dvomimo — neodloljivo izvš, čim se ustvarijo goraje kombinacije v Prekolitvi. Srbska in Bolgarska sta vatvarili se svoje strani nekaj slšnega onemu, kar so storili Hrvatje in Srbi v habsburški monarhiji se svojimi zdajimi enunciacijami in pripravami. Srbsko-bolgarska carinska zveza je istočni posnetek reške in zadarake resolucije. Ista misel: ista ideja in ista obramba vodila je njih na iztoku Balkana, kakor nas na zapadu. In kakor je reška resolucija vzemirala vse tujinske in nemškemu vplivu podvržene elemente v naši domovini in zunaj iste, tako so iste vesti iz Belegrada in S. fije o bolgarsko-srbski carinski zvezi uprav konsternirale gospodo na dunajskem Ballplatzu. Graf Agenor Goluchowski je ša izjavil po svojih službenih organih, da on odgovori na srbsko-bolgarsko carinsko zvezo z »ostrejšimi vkrepi« bodisi celó s trgovinskimi represalijami proti Srbski in Bolgarski. (Ali je pozneje kmalu začel prilivati vode v vino svoje jeze, kakor poročajo noveje vesti. Opomba ured. »Edinosti«.) Že to sporočilo je dovoljno, da se vsakdo uveri o važnosti in veliki koristi najnovejšega politično ekonomskega koraka na Balkanu. (Zvrčetak pride).

Prva seja maroške konference.

V torek popoldne se je v Algesirasu vršila prva seja maroške konference. Predsa-

akoro bahantiškega veselja, okolo senes in spomina velikega Bošnjaka, ki žalibg ni zapustil za seboj nikakega vrednega namestnika. Sedaj se seveda ni nikdo bal Tvrčka. Vskado si je domišljjal, da more grdit in sramotiti pokojnika. Najbolj pa je odleglo Nikoli Gorjanskemu. Ta človek, sicer junak od glave do pete, se je močno bal bosanskega vladarja, da, plašil se je priti čnjim skupaj na bojišču. Neenkrat mu je šepnila duša: »Vsakega zmoresš, nadvla laš, ali nikdar ne Tvrčka!« Gorjanski ga je smatral za neko više demonsko bitje, ki ga varuje tajna čarobna sila. Sedaj je ležal ta nepremagljivi junak na odru, sedaj še le se je uveril Nikola Gorjanski, da je Tvrčko umrljiv človek, kakor so drugi ljudje. Še več. Tvrčko je umrl, a za njim ni videti enakega mu junaka. Vsi njegovi silni načrti so se razplinili kakor oblaki. Na kratko: Budimu ni več grozila nevarnost. Kraljevski svet je sklenil seveda takoj, da se ima dvigniti vojska na Bošnjake in puntarje v Dalmaciji, da bodo občutili pravičeno jezo utaljenega vladarja, čegar neizmerna vstrpljivost in milost je čakala tako dolgo, da bi se zlobinci spametovali ter se povrnil k zvestobi do kralja, čakala tako dolgo, da je — umrl Tvrčko, ki je bil seveda glavnim vzrokom za Šišmanovo vstrpljivost in milost. (Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

epicovistični roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeva le dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C—D.

Eni duši na gradu Omišu ni hotelo sparje na oči — Angeliji. Res je sicer, da se je devojka malo menila za državne posele, ki se ne tičejo ženske. Ali ljubila je svojo domovino, ljubila pravico in mrzila neumno silo tiranstva. Nesrečno naključje ali zla usoda je tudi njeno ljubezen zapletla v državne posele, za to je vendar le nekaj umela o njih, vsakako dovolj, da so jo besede Jamemetoviča o smrti Treraka ošinile kakor strela, da je vesled žalostnega prorokovanja strica jej Ivaniša klonila vsa njena nada, kakor pada evet pred ljutim mrzom. Tudi ona je videla svojo srečo že tako blizu, da jo sedaj pa sedaj prime z roko; a sedaj se je odmikala ta sreča bolj in bolj izpred Angelijinega očesa tja gori proti tistemu modrikastemu nebu, na katerem je drhtela kakor bleda zvezdica, kakor rajhna iskrica.

Glava se jej je užalostila, goste solze so jej tekle po bledem obrazu. Hkratu pa je

doval je nemški poslanik v Madridu, Radowitz, kakor zastopnik prve države po abecednem redu (Alle magne), ki je predlagal, naj se predsednikom konferenc izvoli vojvoda Almodovar, španski minister vnanjih stvari. Isti je predsedništvo tudi vsprejel. Tajnikoma sta bila izvoljena Margerie (Francija) in Pina (Španaka).

Na preliminarnih posvetovanjih so delegatje razpravljali o programu konference, ne ča bi bili sklenili kaj definitivnega. Splošna želja je baje, naj bi se konferenca najprej bavila z gospodarskimi vprašanji, in naj za poznejšo dobo prihrani težavnejše stvari, kakor n. pr. preosnovno maročanske policije. Veči del delegatov je zato, da ukrene Evropa za Maroko kaj koristnega in da ne misli le na svoj lastni dobiček.

Volitev novega predsednika francoske republike.

Včeraj so se sešli — po starem običaju — v Verzelju člani obeh francoskih zbornic, da izvolijo novega predsednika francoske republike. V hipu, ko pišemo te vrstice, nam izid volitve ni še znano. Ali vesti se glase tako, da je Fallièresu zagotovljena večina in da v njegovi osebi dobi francoska država svojega novega glavarja. (Opozarjamo čitatelje na brzojavke, ki sporoče o včerajšnjih dogodkih v Verzelju). Tu naj sledi nekoliko podatkov o volitvah bivših predsednikov francoske republike:

Zadnji predsednik Loubet je bil izvoljen dne 19. februarja 1899. s 483 od 824 glasov. Njegov protikandidat Méline je dobil samo 279 glasov in Cavaignac 23, Charles Dupuy 8 glasov. Felix Faure je bil izvoljen dne 17. januarja 1895. s 430 glasovi, Brisson jih je dobil 361. Casimir-Périer je bil izvoljen s 431 glasovi na prvi volitvi. Na Sadi Carnota ni dan pred volitvijo, 3. decembra 1887., nihče niti mislil. Tedaj je bil kandidat zmernih republikancev Jules Ferry, ki pa ni dobil več nego 212 glasov, Carnot 303, general Saussier 148, Freycinet 76, general Appert 72 glasov. Na drugi volitvi je dobil Sadi Carnot absolutno večino 616 glasov. Grévy je bil dne 30. januarja v prvi izvoljen s 563 glasovi proti 99 glasom, ki jih je dobil general Chanzy. Sedem let pozneje, dne 28. decembra 1885, je bil Grévy v drugič izvoljen s 457 glasovi proti Brissonu, ki je dobil le 68 glasov. Prvi predsednik, izvoljen na sedem let, maršal Mac Mahon, je bil izvoljen dne 24. maja 1873. s 390 glasovi. Jules Grévy je dobil tedaj en glas.

Volitev v cenilno komisijo za osebni davek.

V cenilno komisijo za osebni davek so bili v III. razredu izvoljeni kandidati meščanskega odbora in sicer: Josip Baschiera s 2104 glasovi; Ivan Dionisio 2096; Pavel Candotti 2101; Gustav Carmelch 2096; Anton Koscina s 2090 glasovi. Prva dva sta izvoljena kakor prava člena komisije, ostali trije kakor namestniki. V manjšini so ostali kandidati socialistov: Paskval Busilo s 1962 glasovi, Ivan Oliva 1960, Romeo Constantini 1953, Arhan-el Doff Sotta 1946, Alojzi Weter s 1947 glasovi.

Razlika med kandidati meščanskega odbora, ki so bili izvoljeni, in kandidati socialistične stranke, ki je ostala v manjšini, znaša 146 glasov.

Te volitve, ki so se doslej vršile mirno, tiho, brez posebne agitacije in brez vsacega razburjenja in zanimanja od strani občinstva so se vršile letos ob burni agitaciji in vsr-obednem zanimanju. In je njihov izid velikega simptomatičnega pomena. Ne pravimo tega morda zato, ker so kandidati socialistične stranke dosegli toliko impozantno manjšino, da so bili že prav blizu zmage. Ne, mi ne vidimo v tem sijajnem vsehpu socialistične stranke le zmage idej in programa te stranke.

Sej si menda tudi socialistična stranka sama ne domišlja, da so bili samo njeni glasovi, ki so bili oddani za nje kandidate.

Simptomatični moment je marveč in ravno v tem, da tega vsehpa ni izvojevala socialistična stranka le se svojimi lastnimi sredstvi in pristaši, ampak ga je izvojevala, ker so za njene kandidate glasovali po velikem delu tudi ljudje, ki niso socialistično političnega veroizpovedovanja. Da, v tem tiči simptomatična pomembnost teh volitev, da je velik del nesocialističnega meščanstva, oddavši svoje gla-

sove za socialistične kandidate, dal izraza svojemu nezadovoljstvu z gospodovalno italijansko stranko.

Še pred par leti ne bi bilo možno kaj takega. Sijajni vspeh socialistične stranke je znakom, da je marsikak slopec vendar le začel odpirati oči, da so se začeli spreminjati časi in kajimi tudi sodbe ljudi o ljudeh. Izid teh sicer nepolitičnih volitev je prelesen memento za gospodovalno stranko. Pradolge je ta stranka hodila z italijansko-politično-strankarskim vrčem tudi k nepolitičnim gospodarskim in socialnim vodnjakom, da navstaja resna nevarnost, da se vrč razbije in kdo drugi tudi kajim.

Pa tudi na adreso socialistične stranke govori izid teh volitev jako resen pouk. Ga bo-li hotela umeti in uvaževati?! To vprašanje je zelo vsžno in se posestno povabimo kajim čim prej.

Dogodki v Rusiji.

Car za cerkvene reforme.

Car Nikolaj je poslal predsedniku sv. Sinoda, petrograjskemu metropolitu Antoniju, reskript nastopne vsebine: Ker sem v minoli spomladi izrazil željo, da bi se sklical izredni cerkveni narodni koncil, ki naj bi se bavil z uredbo cerkvenih vprašanj, smatram potrebaim, da se v organizaciji naše narodne cerkve izvedejo reforme na temelju ekumeničnega zakona.

V to svrhu predlaga car, naj metropolit Antonij v sporazumljenju z metropolitoma v Moskvi in Kijevu določi čas za sklicanje koncila, ki ga žele vsi verni sinovi pravoslavne cerkve.

Drobne politične vesti.

Reforma gospodske zbornice Ministerski predsednik baron Gautech je povabil vse tri skupine gospodske zbornice, naj določijo delegate, ki se izjavijo v stvari reforme gospodske zbornice.

Pariški nadškof kardinal Richard. Kakor javlja »Figaro« je parizki nadškof, kardinal Richard prosil papeža dovoljenja, da sme zbeg svoje visoke starosti odstopiti. Papež je pa prošnjo odklonil, in nadškof dobi najbrž koadjutorja.

Domače vesti.

Dogodki v Rimanjih. Iz Rimanj nam pišjo:

Minolo nedeljo smo imeli zopet velikanski civilni pogreb — štirinestdeseti — odkar vlada pri nas izjemno staja. Kar se dostaja vdeležbe je bil to morda največja-častnejši pogreb. Število vdeležencev se je cenilo na kakih 5000 glav. Došlo je ljudi iz vse bližnje okolice: iz Boršta, Boljunc, iz Katinarske župnije, itd. Sosebno pa je padala v oči presenetljiva velika vdeležba iz Bazovice, od kjer je došlo vse polno moških in ženskih. To pa — kakor doznajemo — menda zato, ker imajo menda tudi tam neko »ferro«.

V nedeljo so pokopali 67-letnega moža Andreja Kureta, svaka vsakega župana Iv. Bardonu ki je vodil tudi spreved. Intereasantno naključje pa je, da je bil pokojnik, ki smo ga položili v zemljo, stric onega mladeniča, ki smo ga zagrebli na prvem civilnem pogrebu pred blizo tremi leti.

Ravno danes se namreč završuje tretje leto, odkar živimo v Rimanjih brez cerkvenega življenja, od kar je naša cerkev zaprta. Tri leta traja to žalostno stanje in res radevedni smo, da-li na merodavnih mestih še ne prihaja do spoznanja, da je tako stanje med sicer dobrim in krotkim ljudstvom le v nečast državi, ki se hoče nazivati državo miru, reda in zakonitosti?! Nam vsaj se zdi, da so take razmere nedostojne pravne države, razmere, ki so v očitem nasprotju, veljavnimi državnimi zakoni. Ali merodavni krogi res še ne mislijo nato, da enkrat slednjič pametnim in pravičnim načinom store konec tem razmeram, nad katerimi se škandalizuje ves svet?!

Kulturna slika iz Italije in »Piccolova« neumnost. »Piccolo« od minole nedelje pripoveduje, da je v Italiji zakon od leta 1847. o obveznem obiskovanju elementarnega pouka le deloma v veljavi, ker na leta naslepi odpor obstinatne indiference in predsodkov. Zato ni še izginil v Italiji tako priznava »Piccolo«

z obžalovanjem — analfabetizem, ampak je razširjen še po mnogih krajih. Sicer je res opaziti napredek od l. 1872. sem in se je povišalo število njih, ki znajo čitati.

Vendar pa je bilo v Italiji leta 1902. 48% od vsega prebivalstva analfabetov, ljudi, ki niso znali ne pisati ne čitati. Podavšemu to žalostno pripoznanje se izvija »Piccolo« vzdih, da je analfabetizem še močno razširjen po Italiji.

Nu, »Piccolo« je našel hitro blažilnega leka za svojo žalost v — drzni laži na škodo Slovanov!! Slovani so »ploh« pri »Piccolu« jagne božje, ki morajo nositi vse grehe tega sveta. Laž »Piccolova« pa obstaja v trditvi, da je po vseh slovanskih deželah številno analfabetov še večje nego v Italiji!!!

Mi bi se le žudili drznemu čelu, s katerim »Piccolo« vzvrta resnico in falzifikuje dejstva, ali bolj po domače povedano: laže — ako bi tega drznega čela že davno ne poznali.

Po vseh slovanskih deželah da je torej število analfabetov še večje, nego v Italiji. Po vseh slovanskih deželah, da torej iznaša število analfabetov več, nego 48% od vsega prebivalstva?!

Vzemimo Čehe, kulturne Čehe! Notorično dejstvo je, ki se je niti Nemci ne upajo tajiti, da so Čehi tako naborsžen narod, da stoji vredno ob strani najnaprednejim narodom Evrope! »Piccolo« je že morda takov ignorat, da ne ve, da vsaki količkaj premožen češki kmet pušča svoje sinove po dovršeni ljudski šoli studirati po par razredov srednjih šol, ali pa meščansko ali kako višjo kmetijsko šolo, in da so ti češki sinovi, ki doma orjejo in sejejo, bolj naobraženi nego je marsikateri sin avite colture — z glacerokavicami na rokah! To že lahko rečemo z mirno vestjo, da stoji narod češki povprečno na taki stopinji kulture, da se narod Italijanov v našem Primorju in v Italiji niti primerjati ne more s češkim narodom!

Pa tudi naš narod slovanski nima bogve kakoga vzroka, da bi se sramoval pred narodom italijanskim glede splošne kulture. Tudi glede našega naroda je gorja trditve »Piccolova« absolutna laž. Poglejmo n. pr. na krani Krae, v okraj sežanski! Pred par leti je konstatovala uradna statistika, da v tem okraju obiskuje šolo — če se ne motimo — 98% otrok! Tako je gospoda!

Po nekaterih slovanskih in hrvatskih krajih Primorja smo mi na jako slabem glede splošne ljudske naobrazbe. A glejte, čudno naključje: to je povsod po tistih krajih, kjer imajo Italijani šolsko upravo v svojih rokah, kjer ljudje v katerih imenu govori »Piccolo«, rečejo našemu ljudstvu kruh omike. Če je torej naše ljudstvo v teh pokrajinah res zaostalo, imajo Italijani ta — zločin v svojih rokah, ker sistematično ovirajo razvoj našega ljudskega šolstva, ker iz strankarsko-političnih, in tudi iz razlogov umazane osebne sebičnosti božejo, da ljudstvo naše ječi v tmuni nevednosti, ker bi je drugače ne mogli izmolzavati!! Če naše ljudstvo trpi tam, kjer je ima italijanska stranka v oblasti, se godi iz jedinega vzroka, ker naši gospodovalni signoriji velja ista maksima nasproti siromašnemu ljudstvu, kakor v — Italiji. Tu in tam so iz istih vzrokov isti efekti!

To je naš odgovor na nesramnost »Piccolova«.

To, na kar opira »Piccolo« svoje italijanske pretenzije, so same fikcije, sami produkti strankarskih mahinacij. Slovani tržaški pa opiramo svoje opravičene zahteve na realno podlago, na faktično obstoječe razmere, na živi organizem slovanskega prebivalstva na tržaškem ozemlju. »Piccolo« gradi svoje zahteve na podlagi falzifikacij in laži, Slovani pa na skalo faktično obstoječih okolišnosti in dejstev.

Pesnik in pisatelj Josip Stritar bo slavil meseca marca t. l. svojo sedemdesetletnico. Odbor »društva slovenskih književnikov in pisateljev« je sklenil, da priredi v Ljubljani meseca marca primerno slavlje jubilarju na čast.

Ob tej priliki pride pesnik baje osebo v Ljubljano.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje 24. do nedelje 31. decembra 1905. je umrlo 62 moških in 52 ženskih, skupno 117 oseb, nasproti 111 v istem tednu leta 1904. Poprečna umrljivost v tem tednu je znašala 366 pro mile.

Direktni brzovlak med Trstom in Berlinom se uvede najbrže še takom tega

leta. Vozil bo iz Trsta v Berlin in narobe 24 ur. Iz Hamburga do Trsta bo trajala včrtna 30 ur.

Kaj bo 11. februarja? Ta dan bo velik ples, ki ga priredi združena tržaška slovanska mladina in sicer velik naroden ples na korist družbama sv. Cirila in Metodija za Slovenijo in za Istro.

Že namen čistega dohodka nam jamči, da nam vspe prireditve sijajno toliko moralno kolikor finančno.

Kdo ne bi vendar prispeval v tako vzvišeni in svet namen, kakor ga imata ti dve družbi?

Mislimo, da ni treba še-le tu dokazovati, da brez šole, brez izobrazbe ne more narod napredovati ne na kulturnem in ne na gospodarskem polju. Ker pa nas naša država uprav škandalozno zanemarija v šolskem oziru, za kar imamo kričeč slučaj v Trstu, neštevilno slučajev v Istri, na Štajerskem in Korškem, nam ne preostaja drugo, nego da sami skrbimo za naše ljudsko šolstvo, da s tem dokumentiramo privič sramotne šolske razmere, drugič svoje stremeljnje po izobrazbi.

Toda o tem ne moremo niti govoriti, ker je že znano vsakemu otroku, ter bi izgledalo kakor razžalitev za naše ljudstvo, ako bi jim hoteli dokazovati vzvišenost in svetost namena naše prekoristne družbe.

Omeniti hočemo raje, da se svet naše mladine pridno in s hvalevredno vnemo bavi s prireditvijo te narodne manifestacije tržaškega Slovanstva, in če pomislimo, da je ta naš up lani v prvič privabil v »Narodni dom« tako maso našega ljudstva, kakor ga nismo videli še na nobenem plesu, lahko smo osvedočeni, da vspe letošnji ples še lepše, še mnogo sijajneje.

Pripravite se torej vsi na veliki narodni ples na korist obema šolskima družbama.

Mohorjeva družba — Slovincem. V »Omladini« čitamo: »Pše se nam: Dostikrat se je že pisalo in kritikovalo družbo sv. Mohorja. Faktično ne odgovarja potrebam in razmeram v tej meri, kot bi lahko pričakovali od nje. Vendar slovenska javnost morda niti ne ve, da družba ni literaren zavod, temveč — bratovščina, kot n. pr. na Kranjskem Marijina, in da je zato primorana, iz dajati molitvenike in enake knjige. Vendar mislim, da bi se dalo reformirati tam, kjer je mogoče; naj družba nastavi mesto nemških uslužbencev Slovence, naj ne daje vezati svojih knjig nemškim tvrdkam v Celovecu, ki pomagajo potem germanizirati slovenski Korotan in so tako preobložene s slovenskimi neročbami, da jih pošiljajo celo na Dunaj, temuč naj izročijo delo, ki ga ne more zmagati, slovenskim tvrdkam v Ljubljani in zvršila bo prvo dolžnost: dala s slovenskim denarjem zasluzka domašinom! Družba naj le izdaja majhne molitvenike, če je primorana! Poleg tega pa naj izdaja knjige, ki bodo širile narodno zavest in vplivale radi splošne razširjenosti na ljudstvo tako, da se bo le-to po njihovam vplivu jelo zanimati za druge knjige, za predavanja potujoče in stalne knjižnice in se tem potom intelektualno povzdignilo in osamosvojilo. S tem bo zvršila drugo svojo dolžnost in zadovoljni bomo z nje. P.«

Te opzke na adreso Mohorjeve družbe smo ponatisnili ne le zato, ker smo tudi že v tem listu izrekli graje, ampak tudi zato, ker je bil ravno pred par dnevi v našem uredništvu eden najstarejših in najuglednejih okoličanskih rodoljubov (Sv. Ivančan, ki uživa ugled tudi med svečeniki), ki nas je prosil, naj se zopet oglašimo proti izdavanju tolikih nabožnih knjig od strani družbe sv. Mohorja. Mož je naglašal, da to ni niti verski stvari na korist, kajti: ker je preveč, ljudje sploh ne čitajo!!

Ker pa smo že pri tem, še par pripomb. Žalostno dejstvo je, da velika večina slovenskih molitvenikov ne odgovarja nimalo v jezikovnem pogledu. To so prevodi, ne iz latinskega izvornika, ampak iz nemščine. Besede samo se prekladajo na slovenski, duh in slog pa ostajata nemška. Vzemimo na pr. slavospev sv. Trojici: Čast bodi Bogu ošetu itd.!! To je nemško: Ehre sei Gott dem Vater itd.! V latinskem izvorniku pa se glasi: Gloria patri itd.! Po tem latinskem izvorniku se glasi tudi v staroslovenskem jeziku: Slava otcu itd. in ne »čast«. Tako se vsevprek prevaja na slovenski — nemški duh! Zakaj ne bi naši pisatelji molitvenikov iskali izrazov v staro-slovenskem mislu in brevirju, kar bi vsedrugeče odgovarjalo duhu

našega jezika in služilo točnosti prevoda iz latinskega izvornika ???

Požar. Predminolo noč, okoli 1. ure, sta dva redarja se strahovito v ulici del Belvedere, idoča po Rojanu, zapazila, da gori v gostilni »Alla Valle di Rojana«, ki se nahaja na vogalu hiše št. 2 v ulici di Rojana. Dočim je šel eden najju klicat gasilce, je šel drugi obvestit o požaru lastnika gostilne, ki je g. Ivan Marija Bole in ki stanuje v lastni hiši v gorenjem delu Rojana. Ko so prišli gasilci z dvema brigadnicama, je bil g. Bole že tam ter jim je odprl gostilno. Gasilci so takoj napeli vse moči, da so pogasili ogenj, kar se jim je tudi posrečilo v manje nego eni uri sicer jako napornega dela.

Goreti je bilo začelo v kuhinji. Zgorelo je pa več omar, na katerih so bile zložene steklenice raznih vin. Škode je — kakor trdi g. Bole — za kakih 1500 kron, katero bo moral trpeti lastnik, ker gostilna namreč ni bila zavarovana proti požaru.

Nepreviđen voznik je 24 letni Valentin Čelesnik, ki je v službi pri tvrdki Mangold, a stanuje v ulici di Romagnia št. 18. Včeraj popoldne je gaal svojega v voz uprežatega konja po ulici Flavio Gioia, namreč mej kolodvorom južne železnice in skladiščem Syles. Dirjajoči naprej je hkratu zapazil pred vozom mladeniča, ki je nosil na rami težek omet. Čelesnik je sicer zaupil onemu, naj se umakne, a oni je to tudi skušal storiti. A mesto da bi krenil na desno, je oni mladenič krenil na levo, tako, da je prišel ravno pred konje, ki so ga — seveda — podrli, in tako je prišel tudi pod voz: sprednja kolesa so šla preko njega.

Nesrečni mladenič, ki je 15 letni težak Viljem Okratič, stanujoči v ulici Terricalli št. 6. je bil prenešen v mestno bolnišnico, kjer so zdravniki konstatovali, da mu je zlomljena desna noga in da ima več drugih poškodb.

Voznik Čelesnik je bil pa aretovan in odveden na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga potem pridržali pod ključem, ker je bil namreč že enkrat kaznovan radi tega, ker je bil z nepreviđen in prenglo voznik zakrivil skoraj enako nesrečo.

Koledar in vreme. Danes: Stol sv. Petra v Rimu; Trpinir; Vera. — Jutri: Kanut, kralj; Hranimir; Beloslava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 8,5° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

»Bralno društvo« v Mokronogu na Dolenjskem priredi dne 21. t. m. veselico z igrano »Trije tički« in »Ne kliči vraga!«

»Dramatično društvo« priredi na splošno zahtevanje še enkrat narodno igro »Lejgijonarji« dne 28. t. m. ob gostovanju g. Antona Verovška in gospoda Nučiča iz Ljubljane. Več o tem priobčimo še pravčasno.

Slov. akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi v petek, dne 19. t. m. ob 7. in pol uri zvečer v restavraciji Schwarz (I. Landesgerichtstrasse 6) svoj IV. redni občni zbor z občajnim vspešnim.

Slovanski gostje dobrodošli!

Brzobjavne vesti.

Državni zbor.

DUNAJ 17. Državni zbor se sestane dne 30. t. m.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 17. »Ogr. kor. biro« poroča z Dunaja: Trgovinski minister Vö 53, minister za poljedelstvo baron Fellitzsch in državni tajnik v skupnem ministerstvu Pappovics so se danes zjutraj vrátili v Budimpešto. Ministerskega predsednika barona Fejervaryja vasprejme cesar v avdijenci ob 11. uri popoldne.

DUNAJ 17. Ogr. brz. ag. poroča z Dunaja: Ministerski predsednik baron Fejervary je bil danes ob 11. uri popoldne vasprijet od cesarja v avdijenci, ki je trajala poldrugo uro. Ker se politični položaj na Ogrskem od zadnje avdijence ni spremenil, je Fejervary poročal le o tekočih stvareh. Fejervary se popoldne vrne v Budimpešto.

Italijanski parnik ponesrečil.

PULA 17. Italijanski parnik »Vasta Guertera«, na potu iz Katanije, ki vozi žveplo, karkovo skorjo in sadje, je zadel danes popoldne na nevarno plitvino. Konečno je našel popolnjen »vodo« došel v tukajšnje pristanišče. Potapljači preiskujejo sedaj dno ladje.

Parlamentarne volitve na Angležkem.

LONDON 17. Do 6. ure dases predpoludne so bili znani nastopi izsidi volitev: Izvoljenih je bilo 164 liberalcev, 24 delavske stranke, 52 unijonistov. Liberalci so dobili 65 mandatov, delavska stranka pa 21.

LONDON 17. Do danes popoldne dospelih zidih volitve, je bilo izvoljenih 128 liberalcev, 40 nacionalistov, 30 zastopnikov delavske stranke in 52 unijonistov.

Konferenca v Algecirasu.

ALGECIRAS 17. Na včerajšnji prvi seji maročanske konference je imel predsednik, vojvoda Almodovar govor, v katerem je rekel, da vlasti soglašajo v tem, da se zamuroje v Maroku doseči red, mir in blagostanje le tedaj, ako se uvedejo reforme. Reforme, te slone na trojni podlagi: suvereniteta sultana, celokupnosti države in enakega postopanja v trgovinstvu, to je, odprtih vrat. — Zaupanje, ki ga gojimo vsi do civilizatoričnega vpliva miru in trgovine, opravičuje našo nado, da bodo te odredbe še vspesneje, ako se organizirajo polcijski zbori, kjer jih bo konferenca smatrala potrebnimi. Nadalje, ako se zatre utihtapljanje orožja, ako se zagotovi pomožne vire za javne stroške in za opremljanje pristanišč, ako se vzpostavi mir in ako se uvede gospodarski odlašaji. Medsebojno spoštovanje medsebojnih interesov in odkritosrečna želja, da se opravi v soglasje medsebojne interese, morajo po mojem mnenju z načeli suverenitete sultana in celokupnosti njegove države biti na konferenci naše vodilo.

Seja je bila ob 4. uri popoldne zaključena. Dan prihodaje seje ni še določena.

ALGECIRAS 17. Na včerajšnji prvi seji maročanske konference je predsednik vojvoda Almodovar predlagal, naj se dnevi red konference določi na način, da se bo najprej razpravljalo o utihtapljanju orožja. Na predlog angleškega pooblaščenca Nicolsona je bilo sklenjeno, da se bo prihodja seja vršila danes predpoludne.

Fallieres — izvoljen predsednikom francoske republike.

VERSAILLES 17. Po 12. uri so se pričele polniti galerije, ki so bile kmalo goste zasedene. Videti je bilo mnogo dam v veliki toaleti. Točno ob 1. uri je Fallieres prišel na predsedniški stol. Levica in centrum sta ga pozdravila z dolgotrajnim plosnanjem in živio-klicem, dočim je vladal na desnici življen nemir. Fallieres je prečital dekret, s katerim je bila sklicana narodna skupščina. Nato je ob splošni napetosti pričela volitev predsednika republike.

VERSAILLES 17. (Ob 2. uri). Čm bolj napreduje oddajanje glasovnic za volitev predsednika, tim živahneja postaja konverzacija v kulorjih. Pristaši obeh kandidatov kažejo enak optimizem.

VERSAILLES 17. Predsednikom republike je bil s 449 glasovi izvoljen Fallieres. Daumer je dobil 371 glasov.

VERSAILLES 17. Oddajanje glasovnic uglednih oseb je dalo povoda za razne manifestacije. Brisson, Combes in Ranc so bili vsprejeti z živahno pohvalo, elišti je bilo protestnih klicov le iz sredine centra. Tudi Ribot je bil burno pozdravljen. Delcasse, Dacheval, Rouvier in drugi so oddali svoje glasovnice, ne da bi bilo prišlo do kake manifestacije. Ko je glasoval Roumer, je aplaudirala desnica in en del centra, dočim je ves del levece ropotal. Ko je Fallieres oddal svojo glasovnico, ga je desnica živahno pozdravila.

VERSAILLES 17. Na glasovanju je bilo 28 glasov razcepjenih. Ena glasovnica je bila prazna. Ko je predsednik senata objavil izid glasovanja, so člani levece pozdravili novega predsednika. Fallieres je proglašen predsednikom za 7 let, počenši od 28. februarja, katerega dne poteče mandat Loubetov. Nato je bila seja ob velikem navdušenju zaključena.

VERSAILLES 17. Volitve predsednika republike se je udeležilo 850 členov kongresa. Absolutna večina je bila po tem takem 426. Oddajanje glasov je končalo ob 3 in četrt. V loži diplomatov so bili poslaniki Avstrco-Ogrske, Anglije in Rusije, odposlanec Japonske in nemški poslaniški svetovalec pl. Klotz.

VERSAILLES 17. Podpredsednik senatata Ribot je Fallieres u izročil zapisnik ter ga negovoril. V svojem nagovoru je dejal, da je kongres s tem, da postavi Fallieresa na mesto predsednika republike, imel

pred očmi nazore republikanske Francije, ki si zamore želeli na čelu le udnega in vernega služabnika ustave in zakonov in le moča, ki ima jasen pogled in trdno voljo ter je v stanu odločevati o političnih in socialnih potrebah ter s svojim svetom ugodno uplivati na vlado.

Nato je ministerski predsednik Rouvier novoizvoljenemu predsedniku čestital v imenu vlade ter izrazil željo, naj bi bilo njegovo predsedništvo doba dela napredka in miru. V svojem odgovoru je rekel Fallieres, da bo njegovo mišljenje popolnoma odgovarjalo sijajni republikanski manifestaciji. Držal se bo ustave do ekrajnosti ter se trudil, da opraviči volitev kongresa. Pri tem mu bo Loubet služil v izgled, ki je podal toliko dokazov srčnosti, modrosti, patrijotizma in neobčasnosti. Te izjave so bile vsprejete z živahno pohvalo. Ti govori so se vršili v pisarni Fallieresovi v navzočnosti mnogih številnih členov kongresa. — Ob 4. in pol uri se je novoizvoljeni predsednik v spremstvu odpeljal na kolodvor. Zbrana množica mu je povsod priredila živahne ovacije.

PARIZ 17. Vlak s predsednikom Fallieresom je došel na Invalidni kolodvor ob 5. uri 20 minut. Fallieres, Rouvier in Dubief so stopili v kočijo ter se odpeljali v Elysee. Na potu tjakaj je zbrana množica Fallieresa živahno pozdravljala. Ob 5. uri 50 minut je Fallieres odšel iz palače Elysee ter se v spremstvu Loubeta vrnil v palačo Luksemburg. Po vseh ulicah je bil novi predsednik predmet živahnim ovacijam. V palači Luksemburg je Fallieres vsprejel ministre, mnogo senatorjev in poslance ter osebne prijatelje.

Armand Fallieres je rojen dne 6. novembra 1841 v Mszinu, mali vasi departementa Lot-et-Garonne, kjer so bili njegovi roditelji pripravniki kmetovalci. Fallieres se je posvetil juridičnim naukom ter postal odvetnik, ter je takoj stopil v javno življenje.

Dne 20. januarja 1876 je bil izvoljen poslanecem v parlament. V zboru ni Fallieres v začetku mnogo govori, tim več je pa delal, valed česar si je pridobil spoštovanje svojih kolegov. Kmalu potem je bil imenovan državnim tajnikom v ministerstvu za no tranje stvari in tako je postal ministerski kandidat. V petnajstih letih je bil 8-krat minister: za uk. oziroma za cotranje stvari ali pa pravosodje. Leta 1883 je Fallieres postal ministerski predsednik, leta 1892 je bil izvoljen senatorjem, in je bil sedem let tudi predsednik senata.

Armand Fallieres je oženjen ter ima hčer Ano, staro 24 let, in sina Andreja, ki je že odvetnik na apelam sodišču v Parizu.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 17. V Penai je bil včeraj na ulici z revolucijem ustreljen general Lisovski, poveljnik 78. pešpolka. Zlobec je zbežal.

Podpisani, na povratku iz južne Amerike in iz raznih krajev Evrope, obvešča gospode graditelje in hišne gospodarje, da poseduje kemično sestavino lastne iznajdbe (Idrofugo), proti vlažnosti zidov, katera odstranjuje solnate izmečke toliko na zidovih iz kamenja, kakor na onih iz opeke, ohranja malto in je zdravju neškodljiva. In more torej z dobro vestjo priporočati in jamčiti, da traja za najmanj dvajsetletno dobo.

Poseduje tudi mnogo spričeval, katere lahko na vsako zahtevo pokaže in katera dokazujejo, da se njegov Idrofugo sponša.

Nadejaje se, da bo počaščen s kako naročbo, bilježi se z največjim spoštovanjem.

Saverij Marchi

Trst, ulica Conti šte. 38

ZAHVALA.

Podpisane se iz globin srca zahvaljujejo na izkazanem sočutstvu, izraženi žalosti povodom smrti gospe

Ane Bizjak

roj. Karrer

vsem, ki so pomogli k lepo vspelemu sprevodu pokojnice, zlasti pevcem in pevkom »Čitalnice« pri sv. Jakbu na darovanju krasnega venca in na drugih požrtvovalnostih, kakor tudi darovalcem krasnih vencev.

TRST, 18. januarja 1906

Družine: Bizjak, Karrer, Krašević.

Konsumno kmetiško društvo
v Gabrovu pri Proseku
vknjižena zadruga z neomejeno zavezo
naznanja, da bo imelo svoj

redni občni zbor

dne 21. januarja 1906 ob 1. uri pop.
v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Odobrenje računov za leto 1905.
2. Volitev novega odbora.
3. Eventuelni predlogi in nasveti.

NB. Komur drago pregledati knjige in račune, so isti izloženi v pisarni društva na razpolago do dne občnega zbora.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

OPBOR.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovano cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in hitro, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

ZAHVALA.

Ni ga več našega nepozabljivega Ivana Vičiča — železniškega uradnika!

Jokamo! Teši pa nas vsestransko sočutje, katero se je prekrasno pokazalo na zadnjem spremstvu. Zato najiskrenejše zahvalujemo domače in tuje občinstvo.

Posebno pa čc. duhovščino, gosp. učitelja Šiskoviča z njegovo šolsko mladino, in vrle Podgorce.

Pretresljivo so nas iznenadili mnogobrojni železniški uradniki s svojim g. inšpektorjem na čelu. Za ginljivo petje društva »Venec« iz Kozine pa ne najdem dovolj izraza hvaležnosti.

Bog Vam povrni!

Soproga in hčeri.

HERPELJE-KOZINA 15. januarja 1906.

Trgovina

Broj 17. januara 1914. godine

London 119.50	119.50
Pariz 117.50	117.50
Amsterdam 117.50	117.50
Beč 117.50	117.50
Praga 117.50	117.50
Varšava 117.50	117.50
Budapest 117.50	117.50
Berlin 117.50	117.50
St. Petersburg 117.50	117.50
Madrid 117.50	117.50
Lisabon 117.50	117.50
Atena 117.50	117.50
Beograd 117.50	117.50
Bucuresti 117.50	117.50
Sofija 117.50	117.50
Skoplje 117.50	117.50
Belgrad 117.50	117.50
Novi Sad 117.50	117.50
Zagreb 117.50	117.50
Trieste 117.50	117.50
Venecija 117.50	117.50
Padova 117.50	117.50
Verona 117.50	117.50
Bologna 117.50	117.50
Florence 117.50	117.50
Rome 117.50	117.50
Naples 117.50	117.50
Bari 117.50	117.50
Bruno 117.50	117.50
Palermo 117.50	117.50
Catania 117.50	117.50
Syracuse 117.50	117.50
Messina 117.50	117.50
Trapani 117.50	117.50
Mazara del Vallo 117.50	117.50
Comiso 117.50	117.50
Modica 117.50	117.50
Avigliana 117.50	117.50
Alghero 117.50	117.50
Oristano 117.50	117.50
Cagliari 117.50	117.50
Sassari 117.50	117.50
Tempio Pausanias 117.50	117.50
Carbonara di Po 117.50	117.50
Castellon 117.50	117.50
Valencia 117.50	117.50
Barcelona 117.50	117.50
Madrid 117.50	117.50
Sevilla 117.50	117.50
Granada 117.50	117.50
Malaga 117.50	117.50
Cadix 117.50	117.50
San Sebastian 117.50	117.50
Bilbao 117.50	117.50
Vitoria 117.50	117.50
Pamplona 117.50	117.50
San Pedro de Sumbas 117.50	117.50
San Esteban de Guzman 117.50	117.50
San Vicente de la Sonsierra 117.50	117.50
San Asensio 117.50	117.50
San Mateo de Albarran 117.50	117.50
San Martin de Unzueta 117.50	117.50
San Millan de la Duera 117.50	117.50
San Vicente de la Sonsierra 117.50	117.50
San Asensio 117.50	117.50
San Mateo de Albarran 117.50	117.50
San Martin de Unzueta 117.50	117.50
San Millan de la Duera 117.50	117.50

Prazno sobo z razgledom na morje s oddaja takoj v najem — ulica Giovanni Boccaccio šte. 17. vrata 18.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, šopičev, pokosti parfumov, ša. mlie. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljeno gastrupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Hočete se prepričati?

Obiščite velika skladišča **Marije vdove Salarini**

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove 5 (vogal Torrente) | „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavke, obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni ang.ški). **Specialiteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

FILJALKA c. kr. privil.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA za trgovino in obrt v Trstu

denar za obrestovanje v kronah

na blagajniški nakazni | na naslovljena vložna pisma

proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 % | proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %

30 | 30 | 30 | 30

v zlatih napojnih na vložna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 1/2 %

3 mes. | 2 1/2 %

Za dosedaj se v prometu se nahajajoči blagajniški nakazi in v kronah glaseča se vložna pisma stopi v veljavo spremenjena obrestna mera po pogodbenem odpovednem roku dne 28. oktobra odn. 1. novembra odn. 23. novembra.

Bancogiro v kronah z 2 1/2 %, takoj v vsakem znesku.

Krone in zlati napojni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po roku odpovedi izdaja nakaznice na vsa tržišča Avstro-Ogrske proste stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobita in vrednotinj.

Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseb drugih iztirjevanj.

Daja predjume na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma se izdajajo v katerikoli mesto. Hranila.

Sprejema se v poharno vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice. Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

Kwizdova tekočina

Tekočina za hribolazce.

Znamka kača.

Preskušeno aromatično zdravilo za ribati žile in mišice.

Za hribolazce, kolezarje in jezdece jako pripravno za ojačenje po velikih naporih.

Cena 1/2 steklenici K 2.— 1/4 „ „ „ 1.20

Vdobjiva se pristno v lekarnah.

Ilustrovani ceniki gratis in franco.

Glavna zaloga

FRAN IV. KWIZDA c. kr. avstro-ogrski, kraj. rumunski in knež. bolgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar

Korneuburg pri Dunaju

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva **Em. Ehrenfreund** (prej Jesi) ulica Nuova 24 (prilličje)

daja nove in rabljene pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščete se osebe obeh spolov, ki bi plele na naših strojih priprosto in hitro delo vse leto doma — Ni treba znati n česar — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

— Družba pletilnih strojev za domače delavce —

Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Petraké náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156

Prvo hrvatsko parobrodarsko društvo v Senju

(Društvo na delnice)

Nova vožna črta med Trstom in Reko

mejnima ležečimi lukami in nazaj

z razkrevanjem na Reki za blago s policami, namenjenimi v Senj—Novi—Selec—Cirkvenica—Kraljevca—Baška—Rab—Bag—S. Juraj—Starigrad—Jablanac—Pag—Podgorje; s pristajanjem na zahtevo: Kraljevica (kopelji)—Lopar—Barbat—Lukovo—Samca—Prisna in Cesarica. — Z najhitrejima in udobnejima parobrodoma (14 milj na uro) prvega razreda

„Ante Starčević“ in „Hrvatska“.

Na razpolago gospodom potovalcem sta dve krasni dvorani in vsa mogoča udobnost.

Navedena parobroda sta električno razsvetljena.

— Za blago in p tovalce obrniti se je na podpisano parobrodno agencijo. —

ODHODI: Iz Trsta vsaki petek ob 11. uri predp. (pristajanje v Poreču, Rovinju in Puli). -- PRIHOD na REKO v soboto ob 12. uri opoludne.

Agencija za Trst:

BASILISCO & PETTORICH

Riva Pescatori št. 12.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.

Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovjšega sestava na množeci se obrat in naprelojočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vodne stiskalnice. Proračuni na zahtevo.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postržba in nizke cene.

FONDO CORONEO

blizu gledišča „Minerva“

ELEKTRO BIOSKOP

gledišče za senzacionalne žive predstave, tehnično najpopolnejše proizvajanjem električnega motorja. — Ravnatelj in lastnik **Karol F. Lifka.**

Prvo in najvažnejše podjetje te vrste z naloženo glavnico 70.000 K.

Največja priredba do sedaj obstoječa za električno razsvetljavo in za kinematografske predstave, katero se more prevažati. — Delovanje na paro močno 10 konjskih sil.

VIII. Razpored

počeni s četrtkom dne 18. januarja do petka 26. januarja:

1. Prolazek viakov na petrograjski postaji; 2. Razgovor dveh politikarjev; 3. Barcelonski vrtovi o večernem mraku (Lasten fotografski proizvod na Kinematografu) Živeče, pojocje, govoreče in svirajoče fotografije. — 4. Posnemanje dekle; 5.-6. Rusko-japonska vojna (Bitka ob Šabo); 7. Šmešna operacija na trobuhu; 8.-16. Ubežnik (krasna drama v 9. slikah): 1. V kvartirni kavan; 2. V solni vojnašnice; 3. Kradnja novega polku; 4. Beg čez dvo-rišče vojnašnice; 5. Na stanovanju pevke; 6. Arestacija in spremljanje; 7. Sodba in degradacija; 8. Obisk ožeta v zaporu; 9. Zalostan konec ubožnika. 17.-21. Mali pohajči. a) Vrtje v kurnik; b) zaigan kup slame; c) Prihod ognjegašev; d) Istinin naporen lov čez hribe, po travnikih, poljih, cestah, mostovih in poteh; e) Zopet na begu.

PREDSTAVE VSAKI DAN:

Ob nedeljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Ob delavnikih ob 6., 7. in 8. uri. Vsak ponedeljek in petek „Pariski večeri“ ob 8. uri 15 m samo za odraslene moške.

I. mesto 60 st., II. mesto 50 st., III. mesto 30 st. Vojaki 20 st. Dečki pod 10 let v spremstvu z odraslenimi plačajo za I. mesto 40 st., za II. mesto 30 st., za III. mesto 20 st.

Doge za parkete

hrastove ali jelove prve vrste

prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni

Zaloga lesa - Miclavez

ulica Fonderia št. 7

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

pive

v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti šte. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeških življenj po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159/57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pejamila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrimske namene.